

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē
॥ dvāviṃśatyadhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvāviṃśatyadhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmasyājñayā vibhīṣaṇēna vānarāṇāṃ bhṛśaṃ satkārō
vibhīṣaṇaṃ vānarāṃśca sahaivādāya śrīrāmasya
puṣpakēṇāyōdhyāṃ prati prasthānaṃ ca

upasthitaṃ tu taṃ kṛtvā
puṣpakaṃ puṣpabhūṣitaṃ |
avidūrē sthitō rāma -
mityuvāca vibhīṣaṇaḥ ॥ 6.122.1 ॥

sa tu baddhāñjalipuṭō
vinītō rākṣasēsvaraḥ |
abravīt tvarayōpētaḥ
kiṃ karōmīti rāghavam ॥ 6.122.2 ॥

tamabravīnmahātējā
lakṣmaṇasyōpaśṛṇvataḥ |
vimṛśya rāghavō vākya -
midam snēhapuraskṛtam ॥ 6.122.3 ॥

kṛtaprayatnakarmāṇaḥ
sarva ēva vanaukasah |

ratnairarthaiśca vividhaiḥ
sampūjyantāṃ vibhīṣaṇa || 6.122.4 ||

sahāmībhistvayā laṅkā
nirjitā rākṣasēśvara |
hr̥ṣṭaiḥ prāṇabhayaṃ tyaktvā
saṅgrāmēṣvanivartibhiḥ || 6.122.5 ||

ta imē kṛtakarmāṇaḥ
sarva ēva vanaukaśaḥ |
dhanaratnapradānaiśca
karmaiṣāṃ saphalaṃ kuru || 6.122.6 ||

ēvaṃ sammānitāścaitē
nandyamānā yathā tvayā |
bhaviṣyanti kṛtajñēna
nirvṛtā hariyūthapāḥ || 6.122.7 ||

tyāginaṃ saṅgrahītāraṃ
sānukrōśaṃ jitēndriyam |
sarvē tvāmabhigacchanti
tataḥ sambōdhayāmi tē || 6.122.8 ||

hīnaṃ ratiguṇaiḥ sarvai -
rabhihantāramāhavē |
sēnā tyajati saṃvignā
nr̥patiṃ taṃ narēśvara || 6.122.9 ||

ēvamuktastu rāmēṇa
vānarāmstān vibhīṣaṇaḥ |

ratnārthasaṃvibhāgēna

sarvānēvābhyapūjayat || 6.122.10 ||

tatastān pūjitān dṛṣṭvā

ratnārthairhariyūthapān |

ārurōha tadā rāma -

stad vimānamanuttamam || 6.122.11 ||

aṅkēnādāya vaidēhīṃ

lajjamānāṃ manasvinīm |

lakṣmaṇēna saha bhrātrā

vikrāntēna dhanuṣmatā || 6.122.12 ||

abravīt sa vimānasthaḥ

pūjayan sarvavānarān |

sugrīvaṃ ca mahāvīryaṃ

kākutsthaḥ savibhīṣaṇam || 6.122.13 ||

mitrakāryaṃ kṛtamidaṃ

bhavadbhīrvānararṣabhāḥ |

anujñātā mayā sarvē

yathēṣṭaṃ pratigacchata || 6.122.14 ||

yat tu kāryaṃ vayasyēna

snigdhēna ca hitēna ca |

kṛtaṃ sugrīva tat sarvaṃ

bhavatādharmaabhīruṇā || 6.122.15 ||

kiṣkindhāṃ prati yāhyāśu

svasainyēnābhisamvṛtaḥ |

svarājyē vasa laṅkāyāṃ
 mayā dattē vibhīṣaṇa |
 na tvāṃ dharṣayituṃ śaktāḥ
 sēndrā api divaukasaḥ || 6.122.16 ||

ayōdhyāṃ prati yāsyāmi
 rājadhānīṃ piturmama |
 abhyanujñātumicchāmi
 sarvānāmantrayāmi vaḥ || 6.122.17 ||

ēvamuktāstu rāmēṇa
 harīndrā harayastathā |
 ūcuḥ prāñjalayaḥ sarvē
 rākṣasaśca vibhīṣaṇaḥ || 6.122.18 ||

ayōdhyāṃ gantumicchāmaḥ
 sarvān nayatu nō bhavān |
 mudyuktā vicariṣyāmō
 vanānyupavanāni ca || 6.122.19 ||

drṣtvā tvāmabhiṣēkārdrāṃ
 kausalyāmabhivādya ca |
 acirādāgamiṣyāmaḥ
 svagr̥hān nṛpasattama || 6.122.20 ||

ēvamuktastu dharmātmā
 vānaraiḥ savibhīṣaṇaiḥ |
 abravīd vānarān rāmaḥ
 sasugrīvavibhīṣaṇān || 6.122.21 ||

priyāt priyataram labdham
 yadham sasuhṛjjanah |
 sarvairbhavadbhiḥ sahitaḥ
 prītiṃ lapsyē puriṃ gataḥ || 6.122.22 ||

kṣipramārōha sugrīva
 vimānaṃ saha vānaraiḥ |
 tvamapyārōha sāmātyō
 rākṣasēndra vibhīṣaṇa || 6.122.23 ||

tataḥ sa puṣpakaṃ divyaṃ
 sugrīvaḥ saha vānaraiḥ |
 ārurōha mudā yuktaḥ
 sāmātyaśca vibhīṣaṇaḥ || 6.122.24 ||

tēṣvārūdhēṣu sarvēṣu
 kaubēraṃ paramāsanam |
 rāghavēṇābhyanujñāta -
 mutpapāta vihāyasam || 6.122.25 ||

khagatēna vimānēna
 haṃsayuktēna bhāsvatā |
 prahr̥ṣṭaśca pratītaśca
 babhau rāmaḥ kubēravat || 6.122.26 ||

tē sarvē vānararkṣāśca rākṣasāśca mahābalāḥ |
 yathāsukhamasambādham divyē tasminnupāviśan || 6.122.27 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 yuddhakāṇḍē dvāviṃśatyadhikaśatatamaḥ sargaḥ ||